

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXLVII. ad annum CCCCI.

Parisiis, 1644

Epistola Maximi Ad Valentinianvm Avgvstvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15256

medicina, quæ ex Dei summi timore veniebat, his opem celeriter attulisset, ingens profecto diuulsio atque perditio fuisset exorta, & vix sananda postea vitia concreuissent. Ceterum quid adhuc proxime proditum sit Manichæos sceleris admittere, non argumentis, neque suspicionibus dubiis vel incertis, sed ipsorum confessione inter iudicia prolatis, malo quod ex gestis ipsis tua sanctitas, quam ex nostro ore cognoscat: quia huiusmodi non modo factu turpia, verum etiam fœda dictu, proloqui sine rubore non possumus. *Manu imperatoris*: Diuinitas te feruet per multos annos.

EPISTOLA MAXIMI
AD VALENTINIANVM AVGVSTVM.

Valentinianus iunior Augustus, Iustina matre, quæ Ariana hæresi erat addicta, instigante, Mediolani sanctum Ambrosium, & ceteros catholicos acriter insectabatur: qua re cognita Maximus Valentinianum hortatur, ut paternam imitatus religionem, a vi ecclesiis & sacerdotibus inferenda abstineat.

S. Ambr.
in oratione
de basilicis
non traden-
dis, & in ep.
ad Marcellā
sororem li.
5. epist. 3.
Ruhn. lib.
2. cap. 16. &
Theod. lib.
5. cap. 14.
Ex veteri
lib. bibl.
Vaticana.

NISI clementiæ nostræ circa serenitatem tuam fides simplex esset, & gratia plena concordiæ, confido etiam, quod commoda rationibus meis esse possent hæc, quæ nunc agi dicuntur in partibus tranquillitatis tuæ, catholiciæ legis turbatio atque conuulsio. Quid enim tam optandum possit esse ei, si quis esset inimicus, quam aduersus ecclesias Dei, hoc est, aduersus Deum ipsum, & aliqua moliri, & vbi error excusabilis non est, ibi velle peccare? Sed quoniam serenitati nostræ & in Deum religio maior, quam violari etiam ab inimicissimo quoque non optabile nobis arbitramur, & circa serenissimā iuuentutem tuam tam arcta nostri cura, tam sedula est, ut recte facta magis nos sua, quam errata delectent: idcirco perennitatem tuam credidimus commonendam, ut introspecta ratione nominis summi, & maiestatis ipsius considerata potentia, quid agere debeas, solida mente perpendas. Audiui enim (nam fama non patitur occultari, præsertim quod agatur in populos) nouis clementiæ tuæ edictis ecclesiis catholi-

Ut religio
ne ab inimi-
cis quidem
violetur, o-
ptare debet
bonus prin-
ceps.

cis vim illatam fuisse, obsideri in basilicis sacerdotes, multam esse propositam, poenam capitis adiectam, & legem sanctissimam sub nomine nescio cuius legis eueri. Hoc quam graue sit, poteris intueri, si Dei magnitudinem uolueris cogitare. Erubescō, si quam crediderit serenitas tua astruere vellem rationē, & Dei agere causam. Quid enim hoc solum esset? Si enim iam per tot secula coalita & confirmata mutare, paruamne excitare discordiam uideretis? ipsis humanis legibus in hac mortalitate habet nostra reuerentiā consuetudo, & in re iam vetusta atque uisitata aliquid nouum fecisse, reprehensio est. Italia omnis atque Africa hoc sacramento credunt, hac fide gloriantur Gallia, Aquitania, omnis Hispania, Roma ipsa uenerabilis, cuius etiam in hac parte principatus est, quod Deum sicut sequi uoluit, agnouit. Confitebor ipse quod non sine dolore dictum est; solum dissentiebat Illyricum; utinam quod errasset, non extaret exemplum. Utinam illud in colume Arianæ legis Mursinense oppidum permaneret, & non ad iudicium quondam erroris miseri concidissent, quia ipsos erudisset auctores, ne præcipua irati numinis uisione procumberent: periculose, mihi crede, diuina tentantur. Venerabilis memoriæ D. Valentinianus pater clementiæ tuæ, hac fide fideliter imperauit. Nihil ille attingere uoluit, quod bene constitutum uidebat. Hi certe sub eodem episcopi iam fuerunt. Quæ tanta mutatio, ut qui antea sacerdotes, nunc sacrilegi iudicentur? Iisdem certe præceptis, iisdem sacramentis dicati, eadem fide credunt, qui ante crediderunt. An putat uenerabilis mihi serenitas tua conceptam semel in animis hominum religionem, quam Deus ipse constituit, posse conuelli? quanta ex hoc discordiæ excitabuntur? quanta contentiones oborientur? quam crebræ ac pestiferæ seditiones? quanta & quæ peruenientia ad Deum uota iustorum? cum inter Christianos (quod dictu nefas sit) quædam persecutionis imago nascatur. Videris in quam partem hanc sedulitatem nostram interpreteris: nullo certe maiori genere curam meam circa clementiā tuam probare tibi possem, quam si te horter, ut desinas. Puto enim recognoscēs, quod nemo hoc suaderet inimicus. Hæc amabiliter a nobis dicta esse opto ut intelligas, spero quod credas: unde æquum admodum est,

Nonitas in rebus religionis quæ sit detestanda. Romæ est principatus religionis.

ne sancto numini dicata conuellas. Italiam omnem, & venerabilem Romam, ceterasque prouincias suis ecclesiis, suis sacerdotibus reddas, neque te medium interferas, cum fas sit iustius eos, qui a catholica ecclesia Arianorum interpretatione discesserint, errorem suum vera religione mutare, quam recte sentientibus suam immittere prauitatem.

CONCILIVM BVRDIGALENSE
ADVERSVS PRISCILLIANISTAS,
eorumque auctorem Priscillianum,

*Arcadio Augusto & Bautone consulibus congregatum,
anno Christi cccxxcv. Siricii papæ I.
Maximi imperatoris II.*

ANNO
CHRISTI
385.

DAMNATI iam antea fuerant Priscillianistæ a Synodo Cæsaraugustana, tum deinde Gratiani imperatoris rescripto relegati. Sed cum a Gratiano eodem rescriptum alterum elicuissent, quo restitui ecclesiis iubebantur, egit Ithacius præcipuus illorum infectator cum Maximo, qui tum cæso Gratiano Gallias obtinebat, vt de his iudicium instauraretur. quod factum est in hac Synodo Burdigalensi. Ad quam cum deducti fuissent inter ceteros Instantius & Priscillianus, Instantio episcopatus abrogatus est; Priscillianus vero, vt Synodi iudicium euaderet, ad principem prouocauit: cuius postmodum sententia capitis damnatus est. Quæ omnia fusius exequitur Sulpitius Seuerus libro II. sacræ historiæ. De Synodo autem nostra his verbis: *Quibus, inquit, permotus imperator, datis ad præfectum Galliarum, atque ad vicarium Hispaniarum literis, omnes omnino, quos labe illa inuoluerat, deduci ad Synodum Burdigalensem iubet. Ita deducti Instantius & Priscillianus. quorum Instantius prior iussus causam dicere, postquam se parum expurgabat, indignus esse episcopatu pronuntiatus est: Priscillianus vero, ne ab episcopis audiretur, ad principem prouocauit. Permissumque id nostrorum inconstantia: quia aut sententiam in refragantem ferre debuerant; aut si hi ipsi suspecti habebantur, aliis episcopis audientiam reseruare, non causam imperatori de tam manifestis criminibus*